

Nr 37

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar, m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 6 februari 1959 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 67, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar;
- 2) förordning angående ändring i förordningen den 19 februari 1954 (nr 40) med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg; samt
- 3) lag om ändring i kommunalskattelagen den 23 september 1928 (nr 370).

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

Avdrag för avsättning enligt 1951 års förordning om s. k. eldsvådefonder och 1954 års förordning om fartygsfonder får göras sista gången vid 1959 års taxering. I propositionen föreslås, att bestämmelserna i fråga skall få permanent karaktär. I samband därmed förordas vissa ändringar, bl. a. i fråga om den tid inom vilken fonderna skall tagas i anspråk. Möjligheten att göra avsättning till eldsvådefonder skall enligt förslaget stå öppen även för jordbrukare med bokföringsmässig redovisning. Slutligen föreslås, att vissa specialregler i kommunalskattelagen om fartygslikvider och försäkringsersättningar för fartyg skall upphävas.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

Förslag

till

förordning om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt må avdrag åtnjutas i enlighet med be-

stämmelserna i denna förordning för belopp, som avsatts till särskild investeringsfond för förlorade inventarier och till särskild investeringsfond för förlorade lagertillgångar. Den som enligt lag är bokföringsskyldig skall därvid hava gjort en motsvarande avsättning i räkenskaperna för beskattningsåret.

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet, om inkomsten av fastigheten vid taxeringen beräknas enligt bokföringsmässiga grunder och avsättning verkställts i räkenskaperna för beskattningsåret.

2 §.

Avdrag enligt 1 § för avsättning till särskild investeringsfond för förlorade inventarier må icke överstiga beloppet av sådan i den skattepliktiga intäkten av förvärvskällan för beskattningsåret ingående ersättning för maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som den skattskyldige åtnjutit på grund av statligt förfogande, eldsvåda eller därmed jämförlig, av den skattskyldiges åtgöranden oberoende anledning. Har den skattskyldige på grund av ersättningen erhållit högre avdrag för avskrivning å inventarier än som eljest skulle hava ifrågakommit, skall dock iakttagas att avdraget för avsättning till investeringsfond skall i motsvarande mån jämkas.

Avdrag enligt 1 § för avsättning till särskild investeringsfond för förlorade lagertillgångar må icke överstiga beloppet av sådan i den skattepliktiga intäkten av förvärvskällan för beskattningsåret ingående ersättning för tillgångar, avsedda för omsättning eller förbrukning i verksamheten, som den skattskyldige åtnjutit av anledning som i första stycket sägs. Avdraget må icke heller överstiga ett belopp, motsvarande minskningen av dold reserv i varulagret under beskattningsåret. Vid beräkning av dold reserv i lager i rörelse må, om prisstegring å lagret ägt rum under beskattningsåret, lagret vid beskattningsårets ingång upptagas till återanskaffningsvärdet vid beskattningsårets utgång. Vid beräkning av dold reserv i lager å jordbruksfastighet skall lagret såväl vid beskattningsårets ingång som vid dess utgång upptagas till återanskaffningsvärdet vid årets utgång. Till lager å jordbruksfastighet skall vid tillämpning av denna förordning hänföras jämväl djur å fastigheten.

3 §.

Investeringsfond må jämlikt denna förordning tagas i anspråk under visst beskattningsår för ändamål, varom här nedan sägs:

särskild investeringsfond för förlorade inventarier: för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk i verksamheten avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret; samt

särskild investeringsfond för förlorade lagertillgångar: för nedskrivning å råvaror samt hel- och halvfabrikat ävensom djur å jordbruksfastighet med högst ett belopp motsvarande kostnaderna under beskattningsåret för tillverkning eller anskaffning av dylika tillgångar, i den mån tillverkningen eller anskaffningen innefattar lagerökning under året, dock att lägre värdesättning å lagret i dess helhet vid beskattningsårets utgång därvid icke må godtagas än som enligt kommunalskattelagen är medgivet.

Har under beskattningsår, då inventarier förlorats, annan dylik tillgång anskaffats, äger den skattskyldige taga medel, som enligt bestämmelserna i denna förordning kunnat avsättas till investeringsfond för förlorade inventarier, i anspråk för avskrivning å sådan tillgång. Därvid skall så anses som om avsättning till investeringsfond verkställts, varefter medlen omedelbart tagits i anspråk för sitt ändamål.

4 §.

För beskattningsår, under vilket medel avsatta till investeringsfond tagits i anspråk jämligt denna förordning, må vid taxeringen avdrag för i 3 § avsedd avskrivning å inventarier eller nedskrivning å varulager med belopp svarande mot fondens minskning ej ske, men skall så anses, som om den ifrågavarande tillgången i beskattningsavseende avskrivits eller nedskrivits med det i anspråk tagna beloppet.

5 §.

Hava till investeringsfond avsatta medel icke tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under tredje taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skola medlen upptagas såsom skattepliktig intäkt av förvärvskällan för nämnda beskattningsår. Visar skattskyldig, att svårigheter föreligga att taga medlen i anspråk inom tid som nu sagts, må riksskattenämnden förlänga denna tid, dock längst till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum. Till avsatta medel, som återföras till beskattning, skall läggas ränta, beräknad efter tre procent om året för det antal taxeringsår som förflutit efter det då avdraget för avsättningen skett, till och med det då beloppet taxeras.

Vid den taxering, då återföring till beskattning sker, må varken nettointäkten eller den till kommunal inkomstskatt uppskattade inkomsten av den förvärvskälla, varom fråga är, upptagas lägre än den till beskattning återförda fondavsättningen jämte ränta.

Mot riksskattenämndens beslut i ärende som avses i första stycket må talan ej föras.

6 §.

Har skattskyldig tagit investeringsfond i anspråk i annan ordning än i 3 § sägs, eller har skattskyldig trätt i likvidation eller skattskyldigt dödsbo skiftats, skola till fonden avsatta medel återföras till beskattning för det beskattningsår, varunder fonden tagits i anspråk eller beslutet om likvidationen fattats eller skiftet ägt rum. Till beloppet skall därvid läggas ränta enligt i 5 § angivna grunder, dock att i fall av likvidation eller skifte räntan skall beräknas efter endast två procent.

Har aktiebolag eller förening genom fusion uppgått i annat företag, skall investeringsfond hos det förra företaget, därest den icke enligt tredje stycket övertagits av det senare företaget, återföras till beskattning för det beskattningsår, varunder rättens tillstånd till fusionen registrerats. Till beloppet skall därvid läggas ränta efter två procent om året enligt i 5 § angivna grunder.

Vid sådan fusion, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket kommunalskattelagen avses, må moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende övertaga investeringsfond. Därvid skall så anses som om fonden avsatts hos moderbolaget eller den övertagande föreningen under det beskattningsår, då avsättningen skett hos dotterbolaget eller den överlände föreningen.

Vid återföring av medel till beskattning enligt denna paragraf skall vad i 5 § andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

7 §.

Vid tillämpning av denna förordning skola tidigare till investeringsfond avsatta medel anses hava tagits i anspråk före senare avsättningar.

8 §.

Har taxeringsnämnd påfört taxering enligt 5 eller 6 §, skola till annan taxeringsnämnd lämnas de underrättelser, som för tillämpningen av denna förordning kunna i det särskilda fallet erfordras för taxeringen inom sist angivna nämnd.

Inom taxeringsdistrikt skall upprättas förteckning över dem som där skola taxeras till statlig inkomstskatt och som under beskattningsåret avsatt medel till eller övertagit investeringsfond eller tagit sådan fond i anspråk. Förteckningen skall, sedan taxeringsnämnden avslutat sitt arbete, insändas till länsstyrelsen.

9 §.

Skattskyldig, som gjort avsättning till investeringsfond enligt denna förordning eller som jämlikt 6 § tredje stycket övertagit sådan fond, är pliktig att vid självdeklaration för det beskattningsår, då avsättningen eller övertagandet ägt rum, ävensom för varje påföljande beskattningsår, intill dess de avsatta medlen avförts ur fonden, foga uppgift enligt fastställt formulär rörande avsättning av medel till fonden samt fondens användning och avveckling.

Länsstyrelsen skall upprätta förteckning över investeringsfonder enligt denna förordning, därvid för kontrollen erforderliga uppgifter, såsom rörande medgivna fondavsätningar, ianspråktagna eller till beskattning återförda fondmedel, skola antecknas.

10 §.

För tillämpningen av denna förordning erforderliga föreskrifter meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att förordningens bestämmelser icke skola gälla i fråga om 1959 års taxering eller i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år. Vad i 8 och 9 §§ denna förordning stadgas skall i tillämpliga delar gälla jämväl i fråga om investeringsfonder som avsatts enligt förordningen den 11 maj 1951 (nr 230) med provisoriska bestämmelser om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar.

Förslag

till

**förordning angående ändring i förordningen den 19 februari 1954 (nr 40)
med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för
ersättande av avyttrat fartyg**

Härigenom förordnas, *dels* att rubriken till förordningen den 19 februari 1954 med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg skall lyda som nedan sägs, *dels ock* att 1, 2, 6 och 12 §§ nämnda förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

¹ Senaste lydelse av 1, 2 och 12 §§ se 1956: 89.

*(Nuvarande lydelse)***Förordning med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg**

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt för de beskattningsår, beträffande vilka taxering verkställs av beskattningsnämnd i första instans åren 1954—1959, må avdrag åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i denna förordning för belopp, som avsatts till särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg. Den, som enligt lag är bokföringskyldig, skall därvid av årsvinsten ha gjort en motsvarande avsättning i räkenskaperna för beskattningsåret.

2 §.

Avdrag enligt — — — mån jämkas. Såsom förutsättning — — — statlig inkomstskatt.

Det åligger — — — förordning verkställt.

Garantiförbindelse skall gälla till utgången av sjunde taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättning som i 1 § sägs ägt rum. Förbindelsen skall vara utfärdad enligt formulär, som det ankommer på riksskattenämnden att fastställa.

6 §.

Ha till — — — beloppet taxeras.

Ha till investeringsfond avsatta medel icke tagits i anspråk eller endast delvis tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skola å investeringsfonden kvarstående medel upptagas såsom skattepliktig intäkt av rörelse för nämnda beskattningsår. Till beloppet skall därvid läggas ränta, beräknad enligt i föregående stycke angivna grunder.

*(Föreslagen lydelse)***Förordning om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg**

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt må avdrag åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i denna förordning för belopp, som avsatts till särskild investeringsfond för avyttrat fartyg. Den, som enligt lag är bokföringskyldig, skall därvid ha gjort en motsvarande avsättning i räkenskaperna för beskattningsåret.

2 §.

Avdrag enligt — — — mån jämkas. Såsom förutsättning — — — statlig inkomstskatt.

Det åligger — — — förordning verkställt.

Garantiförbindelse skall gälla till utgången av andra taxeringsåret efter det beskattningsår, då avsatta medel senast skola ha tagits i anspråk för sitt ändamål. Förbindelsen skall vara utfärdad enligt formulär, som det ankommer på riksskattenämnden att fastställa.

6 §.

Ha till — — — beloppet taxeras.

Ha till investeringsfond avsatta medel icke tagits i anspråk eller endast delvis tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under tredje taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skola å investeringsfonden kvarstående medel upptagas såsom skattepliktig intäkt av rörelse för nämnda beskattningsår. Visar skattskyldig, att svårigheter föreligger att taga medlen i anspråk inom tid som nu sagts, må riksskattenämnden förlänga denna tid, dock längst till och med det beskattnings-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

12 §.

Länsstyrelsen skall — — — skola antecknas.

Ha till — — — därefter erfordras.

Har skattskyldig tecknat kontrakt om byggande av fartyg, vilket enligt kontraktet skall levereras inom tid, som *angives* i 6 § andra stycket, och styrker den skattskyldige att han efter den tidpunkt, då försäljning som föranlett fondavsättningen ägt rum, fullgjort förskotts- eller dellikvid i enlighet med kontraktet, äger länsstyrelsen medgiva, att beloppet enligt avlämnad garantiförbindelse nedsättes med högst hälften av den sålunda fullgjorda likviden. Sådant medgivande må icke lämnas med mindre det med hänsyn till den skattskyldiges förhållanden och övriga föreliggande omständigheter skäligen kan antagas, att fonden kommer att tagas i anspråk för sitt ändamål. I samband med medgivande som nu sagts skall länsstyrelsen lämna underrättelse härom till den bank, som utfärdat garantiförbindelsen, med uppgift tillika å det garantibelopp, som därefter erfordras.

Ha till — — — å fartyget.

Det åligger — — — densamma återställas.

12 §.

Länsstyrelsen skall — — — skola antecknas.

Ha till — — — därefter erfordras.

Har skattskyldig tecknat kontrakt om byggande av fartyg, vilket enligt kontraktet skall levereras inom tid, som *gäller enligt* 6 § andra stycket, och styrker den skattskyldige att han efter den tidpunkt, då försäljning som föranlett fondavsättningen ägt rum, fullgjort förskotts- eller dellikvid i enlighet med kontraktet, äger länsstyrelsen medgiva, att beloppet enligt avlämnad garantiförbindelse nedsättes med högst hälften av den sålunda fullgjorda likviden. Sådant medgivande må icke lämnas med mindre det med hänsyn till den skattskyldiges förhållanden och övriga föreliggande omständigheter skäligen kan antagas, att fonden kommer att tagas i anspråk för sitt ändamål. I samband med medgivande som nu sagts skall länsstyrelsen lämna underrättelse härom till den bank, som utfärdat garantiförbindelsen, med uppgift tillika å det garantibelopp, som därefter erfordras.

Ha till — — — å fartyget.

Det åligger — — — densamma återställas.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att förordningen icke skall gälla i fråga om 1959 års taxering eller i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år. I samband med ikraftträdandet av förordningen skall iakttagas, att bestämmelserna i 2, 6 och 12 §§ i deras äldre lydelse fortfarande skola äga tillämpning i fråga om sådan avsättning, för vilken avdrag åtnjutits vid 1959 eller tidigare års taxering.

Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 28 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 ävensom punkt 1 av anvisningarna till 28 § samt punkt 3 d av anvisningarna till 29 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

28 §.

2 mom. Ersättning på — — — nämnda förvärvskälla.

Avser ersättningen försäkring för förlust av fartyg, står det den skattskyldige fritt att upptaga densamma, i den mån den överstiger värdet av det förlorade fartyget sådant detta värde befanns efter vederbörliga avskrivningar, såsom intäkt under det beskattningsår, då den influtit, eller något av de två följande åren, eller fördelad på dessa tre år; dock må ersättningen, i den mån den använts för anskaffande av annat eller andra fartyg, icke upptagas såsom intäkt för senare beskattningsår än det varunder den sålunda använts.

Anvisningar
till 28 §.

1. Till intäkt — — — stadgade grunder.

Intäkt vid avyttring av för stadigvarande bruk avsedda maskiner och andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskningssavdrag hänföres till byggnad (se punkt 7 av anvisningarna till 29 §), hänföres till intäkt av rörelse. För annan skattskyldig än aktiebolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag eller sparbank skall dock beträffande intäkt vid avyttring av fartyg följande gälla. Har nu avsedd skattskyldig vid något tillfälle tillgodonjutit räkenskapsenlig avskrivning

(Föreslagen lydelse)

28 §.

2 mom. Ersättning på — — — nämnda förvärvskälla.

Anvisningar
till 28 §.

1. Till intäkt — — — stadgade grunder.

Intäkt vid avyttring av för stadigvarande bruk avsedda maskiner och andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskningssavdrag hänföres till byggnad (se punkt 7 av anvisningarna till 29 §), hänföres till intäkt av rörelse.

¹ Senaste lydelse av 28 § 2 mom. se 1950: 308 samt av punkt 1 av anvisningarna till 28 § och punkt 3 d av anvisningarna till 29 § se 1955: 255.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga, skall intäkten hänföras till intäkt av rörelse; i annat fall skall intäkt, varom nu är fråga, upptagas såsom intäkt av rörelse endast i den mån sådant följer av punkt 3 d andra stycket av anvisningarna till 29 § men i övrigt såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet, i den mån enligt 35 § förutsättningarna för skattepliktig realisationsvinst föreligga.

Vid avyttring — — — realisationsvinst föreligga.

I enlighet — — — realisationsvinst föreligga.

Då skattskyldig — — — för överlåtare.

till 29 §.

3 d. Då tillgång, varom här är fråga, avyttras eller såsom för rörelsen obrukbar utrangeras, får avdrag ske för vad som i beskattningsavseende återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet, men skall — därest annat icke föranledes av vad i nästföljande stycke sägs — å andra sidan belopp, som erhålles vid avyttring av tillgången, i sin helhet upptagas såsom intäkt av rörelse (se punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 28 §).

Har annan skattskyldig än aktiebolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag eller sparbank avyttrat eller utrangerat fartyg och har den skattskyldige icke vid något tillfälle tillgodonjtit räkenskapsenlig avskrivning vid inkomstberäkningen för förvärvskällan i fråga, må avdrag ske för vad som i beskattningsavseende återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet, i den mån detta belopp överstiger vad som influtit vid avyttring av fartyget, men skall å andra sidan såsom intäkt av rörelse upptagas endast vad som vid dylik avyttring må hava återbekommits av belopp, för vilket avdrag i beskattningsavseende åtnjutits.

Med avyttring likställes det fall,

Vid avyttring — — — realisationsvinst föreligga.

I enlighet — — — realisationsvinst föreligga.

Då skattskyldig — — — för överlåtare.

till 29 §.

3 d. Då tillgång, varom här är fråga, avyttras eller såsom för rörelsen obrukbar utrangeras, får avdrag ske för vad som i beskattningsavseende återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet, men skall å andra sidan belopp, som erhålles vid avyttring av tillgången, i sin helhet upptagas såsom intäkt av rörelse (se punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 28 §). Med avyttring likställes det fall, att tillgång uttages ur rörelsen för att tillföras annan rörelse, som utgör särskild förvärvskälla, eller för att nyttjas för annat ändamål.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

att tillgång uttages ur rörelsen för att tillföras annan rörelse, som utgör särskild förvärvskälla, eller för att nyttjas för annat ändamål.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att lagen icke skall gälla i fråga om 1959 års taxering eller i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år. I samband med ikraftträdandet av denna lag skall iakttagas, att bestämmelserna i 28 § 2 mom. i deras äldre lydelse fortfarande skola gälla i fråga om beskattningen av sådan ersättning för förlust av fartyg, som inluttit under beskattningsår, för vilket taxering skett år 1959 eller tidigare år, samt att punkt 1 av anvisningarna till 28 § och punkt 3 d av anvisningarna till 29 § i deras äldre lydelse alltjämt skola äga tillämpning i fråga om avyttring av fartyg som förvärvats före den 1 januari 1951.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 421 av herrar *Spetz* och *Gunnar Pettersson* samt II: 504 av herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition i vad den avser ändring av anvisningarna till 28 och 29 §§ kommunalskattelagen samt att som följd härav de sista raderna i övergångsbestämmelserna från och med orden »samt att...» till slutet av meningen måtte utgå;

II) de likalydande motionerna I: 422 av herrar *Wolgast* och *Nils-Eric Gustafsson* samt II: 503 av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 67 måtte besluta

1) att i förordningen om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg 6 § måtte erhålla följande lydelse:

»Ha till — — — beloppet taxeras.

Ha till investeringsfond avsatta medel icke tagits i anspråk eller endast delvis tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skola å investeringsfonden kvarstående medel upptagas såsom skattepliktigt intäkt av rörelse för nämnda beskattningsår. Till avsatta medel, som återföras till beskattning, skall läggas ränta, beräknad enligt i föregående stycke angivna grunder.»; samt

2) att nuvarande bestämmelser i punkt 1 av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen samt i punkt 3 d av anvisningarna till 29 § samma lag måtte äga fortsatt giltighet; ävensom

III) motionen I: 420 av herrar *Mattsson* och *Nils Theodor Larsson*, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 67 måtte besluta, att i förordningen om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar 5 § måtte få följande lydelse:

»Hava till investeringsfond avsatta medel icke tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skola medlen upptagas såsom skattepliktig inkomst av förvärvskällan för nämnda beskattningsår. Till avsatta medel, som återföras till beskattning, skall läggas ränta, beräknad efter tre procent om året för det antal taxeringsår som förflutit efter det, då avdraget för avsättningen skett, till och med det då beloppet taxeras.

Vid den taxering — — — fondavsättningen jämte ränta.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 420, I: 421 och II: 503.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

- I. Inledning s. 10—11.
- II. Gällande bestämmelser m. m. s. 11—17.
- III. Promemorian s. 17—27.
- IV. Remissyttrandena s. 27—41.
- V. Departementschefen s. 41—47.

Av innehållet i *de föreliggande motionerna* må här återges följande.

I de likalydande *motionerna I: 421* och *II: 504* redogör motionärerna inledningsvis för tillkomsten av bestämmelserna i anvisningarna till 28 och 29 §§ kommunalskattelagen rörande beskattningen i vissa fall av vinst vid försäljning av fartyg tillhörande fysisk person eller dödsbo. Därefter anføres i motionerna bl. a. följande. När departementschefen i propositionen talar om »särskilda skattemässiga förmåner då de (fiskarna) säljer fartyg för att dra sig tillbaka från fisket», är det enligt motionärernas mening icke sakligt motiverat. 1938 års lagstiftning innebär en första skärpning av inkomstbegreppet, och 1951 års beslut hade — om det genomförts — betytt en ytterligare skärpning, så mycket mera opåkallad, som detta beslut avsåg uppmjukningar och lindring i beskattningen för vissa andra skattskyldiga. Vidare framhålles att departementschefens förmodan att överlåtelse av fartyg i många fall torde få anses innebära en överlåtelse av rörelse grundligt vederlagts av skattedomstolarna i samband med prövning av frågor rörande investeringsavgift. I själva verket är det så att överlåtelse av ett fartyg sällan om ens någon gång kan innebära överlåtelse av rörelse. Ett fartyg kan användas på mycket olika sätt — för fiske av olika slag, för fraktfart eller som specialfartyg. Säljaren har i verkligheten ingen rörelse att överlåta. Det huvudsakliga skälet för ett borttagande nu av de speciella reglerna för fartyg synes vara kravet på uniformitet. Bestämmelser har emellertid gällt i mer än 20 år. Några uppenbara olägenheter eller missbruk har under denna tid

icke påvisats. Det enda fall, som möjligen skulle kunna betecknas som missbruk, omnämnes i länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus län remissyttrande. Om detta skulle anses vara ett missbruk — meningarna härom kan vara delade — torde ett upprepande lätt kunna förhindras genom ett tillägg t. ex. av den innebörd som fanns i förordningen den 30 maj 1941, nr 360. Påståendet att vissa skattskyldiga under 1950-talet visat benägenhet att placera kapital i båtar är obestyrkt. Med de framtidsutsikter som för närvarande och för överskådlig framtid förefinnes för fisket och fraktfarten, torde en sådan spekulation — om den föreligger — vara minst sagt misslyckad.

Till stöd för yrkandena i de likalydande *motionerna I: 422* och *II: 503* anföres i huvudsak följande. I propositionen föreslås, att giltighetstiden för fartygsfond skall begränsas till tre år. Visar skattskyldig, att svårigheter föreligger att taga medlen i anspråk för anskaffande av nytt fartyg under treårsperioden, skall riksskattenämnden kunna förlänga tiden, dock längst t. o. m. det beskattningsår, för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum. Med de långa leveranstider, som ofta förekommer i fråga om nybeställda fartyg, måste det förutsättas, att möjligheterna att genom dispens få förlängd giltighetstid för fartygsfond måste tagas i anspråk i så stort antal fall, att det administrativa förfarandet blir mindre tillfredsställande. Den nu gällande sexårsfristen för fartygsfonderna synes enligt motionärernas mening därför böra bibehållas.

Gällande bestämmelser innebär, att sedan ett fartyg innehafts minst fem år, blir ett s. k. överpris vid försäljningen icke beskattat. Detta har varit av stor betydelse för fisket och rationaliseringen av detsamma. Det svenska yrkesfisket utgör ju icke en rederirörelse med kontinuerlig anskaffning av fartyg. Yrkesfiskarna slår sig i regel samman i fiskelag, som anskaffar det för näringens bedrivande nödvändiga fiskefartyget jämte utrustning. I det fall ett fiskelag vid försäljning av sin båt efter mer än fem år erhåller ett högre pris än vad båten kostade i inköp, är det högre beloppet i huvudsak betingat av den penningvärdeförsämring, som under tiden ägt rum. En motsvarande prishöjning har ju samtidigt inträffat på det nya fartyget, som anskaffas i stället för det försålda. Även när fiskaren på grund av ålder eller sjukdom måste lämna yrket, synes ett överpris vid fartygets försäljning icke representera någon reell vinst utan i huvudsak endast ett av penningvärdeförsämringen nominellt höjt värde på det kapital han nedlagt i fartyget. En beskattning av detta nominella övervärde skulle medföra en reell minskning av det sparkapital, som fiskaren räknat med att kunna ta i anspråk vid sjukdom eller då åldern hindrar hans fortsatta yrkesutövande. Det skulle medföra olyckliga konsekvenser för fisket, om ifrågavarande bestämmelser i kommunalskattelagen upphäves. En önskvärd rationalisering inom fisket skulle därigenom motverkas.

I *motionen I: 420* framhålles, att ersättningsanskaffningen för förlorade inventarier och lagertillgångar i normala fall torde vara verkställd efter tre

år. I åtskilliga fall är detta emellertid icke möjligt. För exempelvis en lanthandel, där det ofta finns stora lager, kan det — om fastigheten blivit eldhärjad — ta lång tid att skaffa fram nya lokaler. Redan utredning om brandskadans och ersättningens storlek brukar draga ut på tiden. Med den rationalisering, som nu äger rum inom detaljhandeln, krävs en alltmer omfattande och dyrbar inventarieurrustning; färdigställandet av en ny butik kan därför taga lång tid i anspråk. Om giltighetstiden för eldsvådefonderna begränsas till tre år, måste det förutsättas, att de dispensmöjligheter till förlängning av giltighetstiden, som föreslås i propositionen, måste tagas i anspråk i ett stort antal fall. En sådan ordning måste medföra besvär för såväl de skattskyldiga som skattemyndigheterna. Det synes därför vara att föredraga, att nuvarande bestämmelser om sexårig giltighetstid för eldsvådefonderna bibehålles.

Utskottet

I den föreliggande propositionen har föreslagits, att bestämmelserna om särskilda investeringsfonder för ersättande av förlorade inventarier och lagertillgångar samt om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg, vilka bestämmelser är av provisorisk karaktär och gäller endast t. o. m. innevarande års taxering, skall permanent införlivas med skattelagstiftningen. Samtidigt föreslås vissa jämkningar i de nuvarande bestämmelserna och upphävande av de särskilda föreskrifterna i kommunalskattelagen om beskattning av intäkt vid förlust eller försäljning av fartyg.

Utskottet, som då giltighetstiden för de gällande författningarna förlängdes år 1956, underströk önskvärdheten av att bestämmelserna rörande avsättning till dylika fonder så snart lämpligen kunde ske permanent införlivades med vårt skattesystem, anser i likhet med departementschefen att behov alltså föreligger av möjligheter att avsätta medel till s. k. eldsvådefonder och fartygsfonder och tillstyrker att bestämmelserna göres permanenta. Av praktiska skäl torde vara lämpligt att bestämmelserna om de s. k. eldsvådefonderna och föreskrifterna om fartygsfonder ges i skilda författningar.

Det i propositionen intagna förslaget till förordning om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar innehåller i huvudsak samma bestämmelser som den gällande förordningen i ämnet. Förordningens tillämplighetsområde föreslås emellertid skola utvidgas till jordbrukare med bokföringsmässig redovisning. Utskottet biträder detta förslag.

Vidare innebär propositionsförslaget att inom förordningens tillämpningsområde lagfästes användningen av den s. k. nettometoden vid planenlig avskrivning å maskiner och inventarier. Detta innebär att, då inventarier förloras, kvarvarande och nyanskaffade inventarier får avskrivas med belopp motsvarande den uppburna ersättningen för de förlorade tillgångarna, var-

efter sedvanlig avskrivning får ske å återstående värde å de nyanskaffade tillgångarna. Utskottet tillstyrker bifall härtill.

Enligt gällande bestämmelser skall eldsvådefonder och fartygsfonder tagas i anspråk inom sex år. I den promemoria, som ligger till grund för förslagen i propositionen, förordades att såvitt gäller fartygsfonder nämnda tid skulle avkortas till tre år. Som skäl härför anförde utredningsmannen, att det inom koncerner hänt att man vidtagit åtgärder i syfte att få ett längre uppskov med beskattningen av köpeskilling för fartyg än som eljest skulle ha ifrågakommit. Då ett fartyg tillhörande ett bolag, som kontinuerligt anskaffar nya fartyg, skall säljas har fartyget före försäljningen överförs till ett sådant bolag inom koncernen, som inte avser att anskaffa nytt fartyg förrän kanske om sex år och därigenom har ernåtts ett inte avsett skatteuppskov. I propositionen har utredningsmannens förslag delvis frångåtts. Departementschefen förordar visserligen att den tid inom vilken fonderna skall tas i anspråk begränsas till tre år, men om den skattskyldige visar att ersättningsanskaffningen kräver längre tid, må riksskattenämnden på ansökan medge erforderlig förlängning. Samma regler skall gälla för eldsvådefonder som för fartygsfonder i detta hänseende.

I motionen I: 420 yrkas att tiden för ianspråktagande av s. k. eldsvådefond måtte bibehållas vid sex år. I de likalydande motionerna I: 422 och II: 503 framställes motsvarande yrkande beträffande fartygsfond. Som skäl härför har motionärerna åberopat att den i propositionen föreslagna tiden — tre år — är alltför kort, varför dispensmöjligheten måste utnyttjas i så stort antal fall att det ur administrativ synpunkt skulle vålla olägenheter. Av praktiska skäl borde den nu tillämpade sexårstiden därför bibehållas.

Enligt utskottets mening föreligger inte tillräckliga skäl att för normalfallen avkorta den tid, inom vilken till fonderna avsatta medel skall tas i anspråk, från sex till tre år och komplicera de nu gällande bestämmelserna med ett dispensförfarande. Utskottet tillstyrker därför att med bifall till de likalydande motionerna I: 422 och II: 503 samt motionen I: 420 nämnda tid bestämmes till sex år.

I propositionen har ytterligare föreslagits vissa ändringar i kommunalskattelagen. Sålunda förordar departementschefen att, om lagstiftningen rörande eldsvådefonder och fartygsfonder ges permanent karaktär, bestämmelserna i 28 § 2 mom. andra stycket kommunalskattelagen skall utgå. I nämnda författningsrum föreskrives rätt att vid förlust av fartyg upptaga erhållen försäkringsersättning till beskattning under tre år. Utskottet har intet att invända emot att detta stadgande upphäves.

Vidare förordar departementschefen att vissa specialregler i kommunalskattelagen om beskattning vid fartygsförsäljning upphäves, vilka bestämmelser närmast har avseende på försäljning av fiskefartyg. Dessa regler, som infördes år 1952, återfinns i punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 28 § och i punkt 3 d andra stycket av anvisningarna till 39 § kommunalskattelagen. I dessa lagrum stadgas, att om annan skattskyldig än aktie-

bolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag eller sparbank avyttrar fartyg skall — om den skattskyldige tillämpat planelig avskrivning — endast återvunna värdeminskningens avdrag beskattas som intäkt av rörelse, medan köpeskillingen i övrigt skall upptagas som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet, i den mån enligt 35 § kommunalskattelagen förutsättningarna för skattepliktig realisationsvinst föreligger. Såsom skäl för förslaget att upphäva dessa stadganden har departementschefen framhållit att i och med att reglerna om fartygsfond och eldsvådefond samt den genom dessa regler lagfästa nettometoden kommer att stå till förfogande, erhålles alla de skattemässiga lättnader vid återanskaffning av fartyg som rimligen kan påfordras. I fråga om sloandet av föreliggande möjligheter att — utan beskattning av värdestegringsvinst — sälja ett fartyg som inte skall ersättas av ett annat har departementschefen framhållit, att de ifrågavarande bestämmelserna tillkommit före lagstiftningen om fartygsfonder och att de enligt sin motivering utslutande har till syfte att underlätta återanskaffning av fartyg. Man har på så sätt velat ge stöd åt fiskerinäringen. Detta syfte blir i erforderlig utsträckning tillgodosett genom reglerna om fartygsfonder och eldsvådefonder och om tillämpning av nettometoden. Däremot har, såvitt av motiveringen kan utläsas, syftet enligt departementschefens uppfattning inte varit att medge fiskare särskilda skattemässiga förmåner då de säljer fartyg för att dra sig tillbaka från fisket. Att sådana förmåner nu åtnjutes anser departementschefen innebära en konsekvens av lagstiftningen, som icke var avsedd vid dess tillkomst. Enligt departementschefens mening kan bärande skäl svårligen åberopas för att en fiskare i den avsedda situationen skall vara förmånligare ställd än andra rörelseidkare. Departementschefen har vidare uttalat att bestämmelserna i vissa fall kan medföra opåkallade skattelättnader.

I de inbördes likalydande motionerna I: 421 och II: 504 samt I: 422 och II: 503 yrkas avslag å propositionen i denna del. Som skäl för yrkandet anföres i de förstnämnda motionerna bl. a. att de särskilda bestämmelserna rörande beskattningen av intäkt vid avyttring av fartyg tillkom på bevillningsutskottets eget initiativ, sedan yrkande motionsvis framstälts att den s. k. nettometoden skulle få användas vid avskrivning å nyinköpt fartyg. Ingenting tyder enligt motionärernas mening på att bestämmelserna utslutande haft till syfte att underlätta återanskaffning av fartyg. Tvärtom har uttryckligen framhållits att det gäller i lika hög grad själva inkomstbegreppet. I motionerna I: 422 och II: 503 framhålls att, om ett fiskelag vid försäljning av sin båt efter mer än fem år erhåller ett högre pris än vad båten kostat i inköp, det högre beloppet i huvudsak är betingat av den penningvärdeförsämring som ägt rum under tiden. En beskattning av detta nominella övervärde skulle medföra en reell minskning av det sparkapital, som fiskaren räknat med att kunna ta i anspråk.

Såvitt utskottet kunnat finna har syftet med 1952 års beslut i frågan varit vidare än vad departementschefen ansett. Intet tyder på att ändamålet allenast varit att möjliggöra för fartygsägare att kunna försälja sitt fartyg

och förvärva ett annat i det avyttrades ställe utan att beskattas för eventuell försäljningsvinst. I så fall borde återvunna värdeminskningssavdrag i första hand ha undantagits från beskattning och lagstiftningen kunde ha utformats betydligt snävare än som skedde. Avsikten med beslutet får i stället antagas ha varit att riksdagen velat beakta de särskilda förhållanden, som föreligger då enskild person avyttrar fartyg, oavsett om detta sker i samband med förvärv av ett nytt fartyg eller i förening med upphörande av den rörelse, i vilken fartyget använts.

Det föreligger enligt utskottets uppfattning alltjämt skäl att beakta de särskilda förhållanden, som råder i fråga om den mindre skeppsfarten och det yrkesmässiga fisket. I dessa verksamhetsgrenar är fartyget med utrustning det enda inventariet av större ekonomisk betydelse. I motsats till vad som gäller flertalet andra slag av inventarier i rörelse är fartyget relativt värdebeständigt och har i förhållande till de sedvanligen förekommande lösa inventarierna en längre livslängd. Beaktas bör också att det endast i undantagsfall torde förekomma att inventarier i rörelse kan försälgas till högre belopp än inköpskostnaden efter utgången av den tid, då realisationsvinstbeskattning kan inträda. Beträffande fartyg är det emellertid en relativt vanlig företeelse att högre pris kan erhållas, vilket sammanhänger med penningvärdeförsämringen och med de starka konjunkturväxlingar, som råder för fisket och den mindre skeppsfarten.

Av anförda skäl finner utskottet — i likhet med flera remissinstanser — att man inte utan vidare kan vid beskattningen jämställa fartyg med andra lösa inventarier. I många hänseenden står fartyg närmare fastighet än andra lösa inventarier. Mycket starka skäl måste enligt utskottets mening föreligga för att man skall kunna frångå förenämnda 1952 års beslut. Det skäl, som i första hand anförts för propositionsförslaget, är önskan att i förevarande hänseenden få fartyg jämställda med andra lösa inventarier. Med hänsyn till den skillnad, som i praktiken föreligger mellan fartyg, å ena, och inventarier i övrigt, å andra sidan, anser utskottet icke detta utgöra tillräcklig anledning till ändring av de år 1952 beslutade reglerna. Utskottet tillstyrker således yrkandet i motionerna I: 421 och II: 504 samt I: 422 och II: 503 i denna del.

I förordningen angående fartygsfonder föreslås i övrigt vissa detaljändringar av närmast teknisk natur, vilka inte föranleder någon erinran från utskottets sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 67, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas samt med bifall till de likalydande motionerna I: 421 av herrar Spetz och Gunnar Pettersson samt II: 504 av herr Johansson i Öckerö m. fl., de likalydande motionerna I: 422 av herrar Wolgast och Nils-Eric Gustafsson samt II: 503 av herr Eriksson i Bäckmora m. fl. ävensom

motionen I: 420 av herrar Mattsson och Nils Theodor Larsson — måtte

1) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar med den ändring av 5 §, som framgår av följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag

5 §.

Hava till investeringsfond avsatta medel icke tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under *tredje* taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skola medlen upptagas såsom skattepliktig intäkt av förvärvskällan för nämnda beskattningsår. *Visar skattskyldig, att svårigheter föreligga att taga medlen i anspråk inom tid som nu sagts, må riksskattenämnden förlänga denna tid, dock längst till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum.* Till avsatta medel, som återföras till beskattning, skall läggas ränta, beräknad efter tre procent om året för det antal taxeringsår som förflutit efter det då avdraget för avsättningen skett, till och med det då beloppet taxeras.

Vid den — — — — — jämte ränta.

Mot riksskattenämndens beslut i ärende som avses i första stycket må talan ej föras.

Utskottets förslag

5 §.

Hava till investeringsfond avsatta medel icke tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under *sjätte* taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skola medlen upptagas såsom skattepliktig intäkt av förvärvskällan för nämnda beskattningsår. Till avsatta medel, som återföras till beskattning, skall läggas ränta, beräknad efter tre procent om året för det antal taxeringsår som förflutit efter det då avdraget för avsättningen skett, till och med det då beloppet taxeras.

2) antaga följande

Förslag

till

förordning angående ändring i förordningen den 19 februari 1954 (nr 40) med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg.

Härigenom förordnas, *dels* att rubriken till förordningen den 19 februari 1954 med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg skall lyda som nedan sägs, *dels* ock att 1 § nämnda förordning¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse

Förordning med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg.

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt för de beskattningsår, beträffande vilka taxering verkställes av beskattningsnämnd i första instans åren 1954—1959, må avdrag åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i denna förordning för belopp, som avsatts till särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg. Den, som enligt lag är bokföringsskyldig, skall därvid av årsvinsten ha gjort en motsvarande avsättning i räkenskaperna för beskattningsåret.

Föreslagen lydelse

Förordning om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt må avdrag åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i denna förordning för belopp, som avsatts till särskild investeringsfond för avyttrat fartyg. Den, som enligt lag är bokföringsskyldig, skall därvid ha gjort en motsvarande avsättning i räkenskaperna för beskattningsåret.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att förordningen icke skall gälla i fråga om 1959 års taxering eller i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år.

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1956: 89.

3) för sin del antaga följande

Förslag

till

*lag om ändring av 28 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928
(nr 370)*

Härigenom förordnas, att 28 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §.

28 §.

2 m o m. Ersättning på — — — — — nämnda förvärvskälla.

Avser ersättningen försäkring för förlust av fartyg, står det den skattskyldige fritt att upptaga densamma, i den mån den överstiger värdet av det förlorade fartyget sådant detta värde befanns efter vederbörliga avskrivningar, såsom intäkt under det beskattningsår, då den influtit, eller något av de två följande åren, eller fördelad på dessa tre år; dock må ersättningen, i den mån den använts för anskaffande av annat eller andra fartyg, icke upptagas såsom intäkt för senare beskattningsår än det varunder den sålunda använts.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling; dock att lagen icke skall gälla i fråga om 1959 års taxering eller i fråga om eftertaxering för år 1959 eller tidigare år. I samband med ikraftträdandet av denna lag skall iakttagas, att bestämmelserna i 28 § 2 mom. i deras äldre lydelse fortfarande skola gälla i fråga om beskattningen av sådan ersättning för förlust av fartyg, som influtit under beskattningsår, för vilket taxering skett år 1959 eller tidigare år.

Stockholm den 21 april 1959

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

¹ Senaste lydelse av 28 § 2 mom. se 1950:308.

Närvarande:

från första kammaren: herr Eriksson, Snygg*, Spetz, Jansson, Oscar Carlsson*, Wolgast*, Kronstrand, Wirmark, Mattsson och Gustaf Henry Hansson*; samt

från andra kammaren: herrar Ericsson i Kinna, Brandt i Aspabruk, Nilsson i Svalöv, Kollberg, Allard*, Vigelsbo, Kärrlander, Andersson i Essvik, Stenberg* och Stiernstedt.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *Ericsson* i Kinna, *Eriksson*, *Snygg*, *Jansson*, *Oscar Carlsson*, *Wirmark*, *Brandt* i Aspabruk, *Allard*, *Kärrlander* och *Andersson* i Essvik, vilka ansett,

dels att den del av utskottets yttrande som börjar å s. 13 rad 19 nedifrån med orden »Enligt utskottets» och slutar å s. 13 rad 14 nedifrån med orden »sex år» bort ha följande lydelse:

»Utskottet kan inte dela den av motionärerna framförda uppfattningen att en avkortning av den tid, inom vilken fondavsättning i normalfallen skall tas i anspråk, skulle vålla de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna något besvär. För det övervägande antalet skattskyldiga verkställes ersättningsanskaffning av förlorade inventarier och lagertillgångar inom tre år efter fondavsättningen. Likaså hinner i regel nytt fartyg anskaffas inom tre år efter företagen fartygsförsäljning. En längre tid skulle medföra att flertalet skattskyldiga, som använt sig av avsättningsmöjligheterna, skulle få ett långvarigare uppskov med beskattningen än som i och för sig är påkallat. Skulle på grund av särskilda omständigheter ersättningsanskaffningen kräva längre tid än tre år, föreligger fullt betryggande möjligheter att få tiden förlängd genom det föreslagna dispensförfarandet. Utskottet vill i detta sammanhang understryka departementschefens uttalande, att dispensansökningarna inte skall bedömas restriktivt. Av det anförda framgår att utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag i förevarande hänseende och avstyrker de likalydande motionerna I: 422 och II: 503 ävensom motionen I: 420 i motsvarande del.»

dels att den del av utskottets yttrande, som börjar å s. 14 rad 3 nedifrån med orden »Såvitt utskottet» och slutar å s. 15 rad 12 nedifrån med orden »denna del» bort ha följande lydelse:

»I motionerna har innebörden av 1952 års beslut rörande beskattningen vid försäljning av fartyg givits en tolkning, för vilken såvitt utskottet kunnat finna något stöd inte kan hämtas av de uttalanden, som gjordes av bevillningsutskottet vid bestämmelsernas tillkomst. Som departementschefen anført torde syftet med de speciella bestämmelserna utslutande ha varit att underlätta återanskaffning av fartyg. Man har på så sätt velat ge stöd åt

fiskerinäringen. Genom reglerna om fartygsfonder och eldsvådefonder och om tillämpning av nettometoden blir detta syfte i erforderlig utsträckning tillgodosett. Av försäljningssumman behöver nämligen icke någon del framtagas till beskattning, om beloppet användes till ersättningsanskaffning inom viss tid efter det fondavsättningen gjorts. Däremot finns intet som tyder på att syftet varit att medge fiskare särskilda skattemässiga förmåner då de säljer fartyg för att dra sig tillbaka från fisket. Härför talar bl. a. det förhållandet att reglerna ej gällt det ur social synpunkt än mer beaktansvärda fallet då i samband med förlust av fartyg, fiske eller rederirörelse nedlägges.

Enligt utskottets mening föreligger inte bärande skäl, varför fiskare eller redare i den avsedda situationen skall vara förmånligare ställd än andra rörelseidkare utöver vad som följer genom utnyttjande av möjligheten att göra avsättning till fartygsfond. Samma regler som gäller för beskattning av lösa inventarier i allmänhet bör därför också tillämpas då det gäller fartyg. Utskottet anser sig med hänsyn härtill böra avstyrka de föreliggande motionerna i denna del och tillstyrka propositionen.»

dels ock ansett att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen — med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 67 och med avslag å de likalydande motionerna I: 421 av herrar Spetz och Gunnar Pettersson samt II: 504 av herr Johansson i Öckerö m. fl., de likalydande motionerna I: 422 av herrar Wolgast och Nils-Eric Gustafsson samt II: 503 av herr Eriksson i Bäckmora m. fl. ävensom motionen I: 420 av herrar Mattsson och Nils Theodor Larsson — måtte antaga de vid propositionen fogade förslagen till

1) förordning om särskilda investeringsfonder för förlo-
rade inventarier och lagertillgångar;

2) förordning angående ändring i förordningen den 19
februari 1954 (nr 40) med provisoriska bestämmelser om
särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg;
samt

3) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 sep-
tember 1928 (nr 370).»